

**הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"**

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת תולדות

אור

האדם נענש על כל צער שגרם לזולת:

פרשת תולדות פרק כז (לג) וַיַּחְרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְדוּלָה עַד־מָאֹד וַיֹּאמֶר מִי־אֶפְּוֵא הוּא הַצֵּדִי־צִיד וַיָּבֵא לִי וְאֶכֶל מִמֶּלֶךְ בְּטָרִם תָּבוֹא וְאֶבְרַכְהוּ גַם בְּרוּךְ יְהִיָּה: וּבפֶּרֶק כח (ג) וְאֵל שַׁדַּי יִבְרַךְ אֶתְךָ וַיִּפְרֹץ וַיִּרְבֶּךָ וְהֵייתָ לְקָהָל עַמִּים: (ד) וַיִּתְּרֶלֶךְ אֶת־בְּרִכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֶךָ אֶתְךָ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אַרְצָךְ מִגְרִיד אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: שאלות:

א { שואל מהר"י קארו בספרו **תולדות יצחק** מדוע חרד חרדה גדולה שבירך משיחו אחר וכי אין לו עוד ברכות?
ב { עוד הקשה **האור החיים** שיצחק אבינו סותר דבריו באותו פסוק בתחילה חרד חרדה גדולה ולאחר מכן מסיים גם ברוך יהיה? **ג** { עוד יש לשאול מדוע התורה מנציחה את חרדת יצחק מאחר ובסופו של דבר אינו מתחרט על שבירך את יעקב אלא מסכים לברכתו ונמצא שאין עניין כלל לספר על אותה חרדה?
העולם אינו הפקר והכל יבוא בחשבון:

זרנן של רבים שנוהגים בחוסר זהירות מפגיעה בזולת ואין מייחסים חשיבות לדבר, גם לאחר שקרא איזה מקרה נוטים להתעלם ממנו באומרים שלא בכוונה או שהדבר נעשה בחוסר ברירה, ועוד יותר כאשר הדבר נגרם בעכבות עשיית דבר מצוה ונגרם במעשיו צער לשני ברור שאין עולה בדעתו שצריך להיזהר שלא לצער את הזולת וקל וחומר שאינו חושב לבקש את סליחתו, ובפרט לאחר תקופת הבחירות אשר לצערנו נעשים פגיעות וביזיונות והשפלות וצער לשני הכל מתוך להט התשוקה להשיג את המטרה הקדושה להעפיל לפסגה, ואין נותנים דעת לחשוב ולהרהר על תיקון מעשיו, ומפרשתנו התורה מלמדת אותנו עד כמה כל צער שנגרם לזולת בעכבות מעשיו יבואו עימו בחשבון מהשמים בעתיד כאשר נבאר.
ביאור ראשון מדוע חרד יצחק מפני עשיו שהוא רשע:

ובזה נבוא לביאור הפרשה, ביאור ראשון בהקדמונה שכתב בתרגום יונתן בראשית פרק כז פסוק לג וזה תרגומו, (לג) ויחרד יצחק חרדה גדולה כאשר שמע את קולו של עשו ורעה תבשיליו עלה באפו כריחה של שרפת גיהנם, ויאמר מי הוא הטהור שצד ציד והביא לי ואכלתי מכל מה שהביא עד שלא באת, ואברכהו, ואפילו כך, ברוך יהיה: וכן פרש"י בראשית פרשת תולדות פרק כז פסוק (לג) ויחרד - כתרגומו ותוה לשון תימה. ומדרשו ראה גיהנם פתוחה מתחתיו: וביאורם של דברים הרי לפני כן כתוב בפרשתנו שיצחק אהב את עשיו כי ציד בפיו שהטעה את אביו, כמ"ש בפרק כה (כח) וַיִּאָהֶב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו פִּי־צִיד בָּפִי, וַרְבֵּקָה אֶהְבֶּת אֶת־יַעֲקֹב: וכמבואר בזהו פרשת תולדות דף קלז ע"ב וז"ל ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו, הא אוקמוהו (כמה) דכתיב איש יודע ציד איש שדה, וכתיב התם הוא היה גבור ציד (ד"א ל"ג מאי) איש שדה לקפחא לון לבני נשא ולקטלא לון ואיהו אמר דעביד צלותא וצייד ליה בפומיה, איש שדה בגין דחולק עדביה לאו איהי בישובא אלא באתר חרוב במדברא בחקלא ועל דא איש שדה, ואי תימא היך לא ידע יצחק כל עובדיו בישין דעשו והא שכינתא הות עמיה, דאי לא שריא עמיה שכינתא היך יכיל לברכא ליה ליעקב בשעתא דברכיה? אלא ודאי שכינתא הות דיירא עמיה בביתא ודיירא עמיה תדיר אבל לא אודעא ליה בגין דיתברך יעקב בלא דעתיה אלא בדעתיה דקודשא בריך הוא, והכי אצטרך דבההיא שעתא דעאל יעקב קמי אבוי עאלת עמיה שכינתא וכדין חמא בדעתיו יצחק דאתחזי לברכא ויתברך מדעתא דשכינתא, אולם באותו מעמד כאשר הגיע עשיו הריח שריפת גיהנם או ראה גיהנום פתוחה ונגלה לו שטעה בעשיו בנו שהוא כזה רשע ולכן חרד חרדה גדולה, ולזאת סיים על יעקב אשר היה המצב הפוך ריח של גן עדן כמ"ש (כז) וַיִּגְשׁ וַיִּשְׁקֻלוּ וַיִּרַח אֶת־רִיחַ בְּגָדָיו וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר רָאֵה רִיחַ בְּגָדֶיךָ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכְוּ יְקֹקֶ: לכן אמר גם ברוך יהיה, שבעצם התברר לו שהוא טעה בבניו. ולפי זה החרדה הייתה בגלל עשיו ולא בגלל יעקב.

ביאור שני נחרד בגלל יעקב:

אולם נראה עוד לבאר ביאור שני היות ואין מקרא יוצא מידי פשוטו שיצחק חרד עד מאוד כיצד הצליח יעקב להתחפש לאדם שעיר כעשיו ולהטעות אותו ולקחת הברכות במרמה, ולא בגלל שאין לו עוד ברכות אלא על עצם המעשה חרד, אך היות וסוף סוף הוא בנו לא התחרט על הברכות וסיים גם ברוך יהיה. ולביאור זה כמובן הצער של יצחק אביו נגרם בגלל מעשיו של יעקב.

יעקב נענש שבגללו נגרם חרדה ליצחק למרות שהקב"ה הסכים לברכות מ"מ נענש על חלק הצער שנגרם:

אחר הדברים האלה יובן היטב המבואר בזהו פרשת תולדות דף קמד שיעקב אבינו נענש על אותה חרדה, וז"ל ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד ויאמר מי איפה, מי איפה מאי מי איפה מי הוא זה מבעי ליה? אלא מי איפה דקיימא שכינתא תמן כד בריך ליה יצחק ליעקב ועל דא אמר מי איפה, מאן הוא דקאים הכא ואודי על אינון ברכאן דברכית ליה ודאי גם ברוך יהיה, דהא קודשא בריך הוא אסתכם באינון ברכאן, רבי יהודה אמר בגין ההיא חרדה דאחרית יעקב ליצחק אבוי אתענש יעקב בעונשא דיוסף דחרד חרדה כהאי בשעתא דאמרו ליה (בראשית ל"ז) זאת מצאנו, יצחק אמר מי איפה, באיפה אתענש יעקב דכתיב (שם) איפה הם רועים ותמן יוסף אתאביד ואתעניש יעקב, ואף על גב דקודשא בריך הוא אסתכם על ידוי באינון ברכאן איהו אתענש באיפה דכתיב איפה הם רועים, ומתמן אתאביד מניה ואתענש כל ההוא עונשא עכ"ל: הראת לדעת למרות שיעקב אבינו עשה בציוי אמו רבקה ואף לצורך קבלת הברכות מאחר ונעשה צער מאותו מעשה נענש עליו מידה כנגד מידה, ללמדנו שכל צער שגורם במעשיו לזולת יענש מידה כנגד מידה אפילו כאשר מעשיו הן לצורך מצוה ויש לו הכרח בדבר לא ינקה. וכ"כ בספר חסידים (מרגליות) סימן תרסו כל מעשה גרמות שאדם גורם צער לחבירו נענש ואף אם יעשה צער על חנם לבהמה עכ"ל. ובה מובן מדוע התורה הנציחה את חרדת יצחק בכדי ללמדנו שכל צער שנגרם לחברו ממעשיו יענש עליו גם כאשר יש עליו מצות כיבוד אימו וק"ו כל צער אחר שנגרם ממעשיו.

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

צער עשיו ועונשו:

כמו כן מבואר בהמשך הפרשה שם פסוק (לד) **כְּשֶׁמַע עֶשָׂו אֶת־דְּבַר אָבִיו וַיִּצְעַק צָעֲקָה גְדוּלָה וּמְרָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בְּרַכְנִי גַם־אֲנִי אָבִי: וּמְבֹאֵר בַּמִּדְרָשׁ יִלְקוּט שִׁמְעוֹנֵי תוֹרָה פְּרִשְׁת תּוֹלְדוֹת רִמּוֹ קִטּוֹ וְז"ל אָמַר ר' חֲנִינְךָ כָּל מִי שְׂאוֹמֵר הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא וְתָרַן הוּא יוֹתֵרוֹ מֵעֵינֵי אֵלָא מֵאֲרִיךְ רוּחִיהָ וּגְבִי דִלְיָהּ, זְעָקָה אַחַת הַזְעִיק יַעֲקֹב אֲבִינוֹ לַעֲשׂוֹ אֵימָתִי נִפְרַע לֹו בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוּלָה וּמְרָה ג' דַּמְעוֹת הוֹרִיד עֲשׂוֹ אֶחָד מֵיְמִינוֹ וְא' מִשְׁמָאלוֹ וְא' נִסְתַּלְקָה בְּתוֹךְ עֵינָיו וְהִיא הַאֲכִילָתָם לַחֵם דַּמְעָה וְתִשְׁקֶמוּ בַּדַּמְעוֹת שְׁלִישׁ עֲכ"ל. מִתְבָּאֵר אֲפִילוֹ שְׁגַרְסָם צַעַר לַעֲשִׂיו בְּהוֹרָאָתָם וּבִמְצוֹתָם אֵימֵנו נִעֲנַשׁ יַעֲקֹב עַל אוֹתוֹ צַעַר שְׁגַרְסָם לַעֲשִׂיו. וְכֵן מְבֹאֵר בַּמִּדְרָשׁ אֶסְתֵּר רַבָּה (וּילָנָא) פְּרִשָׁה ח סִימָן א וּמִרְדַּכִּי יֵדַע אֵת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מִרְדַּכִּי אֵת בְּגָדָיו, בְּנִימִין גַּרְסָם לְשִׁבְטִים לִיקְרַע הַה"ד (בְּרֵאשִׁית מ"ד) וַיִּקְרַע שְׁמַלּוֹתָם, וְהִיכָן גְּרָמָה לֹו קָרִיעָה בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה הַה"ד וַיִּקְרַע מִרְדַּכִּי אֵת בְּגָדָיו וְכוּ' וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוּלָה וּמְרָה, וְהִיכָן נִפְרַע לֹו בְּשׁוֹשֵׁן שְׁנֵאמַר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוּלָה וּמְרָה, אָמַר רַבִּי חֲנִינְךָ מ"ד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְתָרַן הוּא יוֹתֵרוֹן בְּנֵי מַעוּהִי אֵלָא מֵאֲרִיךְ רוּחִיהָ וּגְבִי דִלְיָהּ, תֵּדַע שְׁהָרִי זְעָקָה אַחַת הַזְעִיק יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹ דְכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית כ"ז) וַיִּצְעַק צַעֲקָה גְדוּלָה וּמְרָה ע"כ. לְלַמְדָנוּ שְׁכָל צַעַר שְׁנַגְרָם אֲפִילוֹ בְּשׁוּגָו וְלַצּוֹרֵךְ מְצוּהָ אֵין אוֹתוֹ הַצַּעַר נִמְחַל לֹו מֵאֲלוֹי וַיִּעֲנַשׁ עַל כֵּךְ.**

חשש צערו של אהרון מעב הגאולה:

אמרו חז"ל בילקוט שמעוני שמות על הפסוק שלח נא ביד תשלח, את סבור שמא עכב משה שלא ילך, לא עשה כן אלא כמכבד אהרן, אמר משה עד שלא עמדתי היה אהרן אחי מתנבא להם שמנים שנה וכו' עכשיו אני בא לתחומי של אחי שיהיה מצר, לכך לא בקש משה לילך, אמר לו הקב"ה אהרן אחיך אינו מצר בדבר הזה אלא ישמח וכו'. כל המתבונן בדברי חכמינו ז"ל אלו עומד מפליא היתכן דבר זה שרק מחמת חשש צער זה שיצטער אחיו אהרן ימנע משה רבנו מללכת בשליחות הקב"ה, והלא בודאי ידע משה רבנו שכל גאלת מצרים היתה תלויה ועומדת בשליחותו הבלעדית של משה רבנו, וכמאמר חכמינו ז"ל במדרש שמות רבה פרשה ג-ג ועתה לכה ואשלחך אל פרעה, אמר ר' אלעזר לכה ודאית לומר אם אין אתה גואלם אין אחר גואלם? על שאלה גדולה זו עומד הגאון רבי לייב חסמן זצ"ל והוא משיב כי אכן דבר גדול למדנו מדברי חכמינו ז"ל אלו כי חמור הוא עד למאד עון המצער את חברו ואפילו בנדנדו של צער, שהלא מצער הוא את חברו אשר הוא בדמות יוצרו כי בצלם אלקים עשה את האדם, ולכך אף השכינה הקדושה הסכימה עם משה רבנו שאלולא שאהרן היה שמח לקראת משה רבנו אלא היה נגרם לו נדנדו של צער מזה לא היית נמסרת לו השליחות לגאל את ישראל למשה רבנו, והיה מוצדק היה סרובו של משה רבנו לגאל ישראל, אף שתלה הקב"ה את קיום הגאולה בשליחותו של משה בלבד.

ההורג כינה או יורק בפני חברו:

עוד לימדנו חז"ל עד כמה צריך האדם להיות זהיר וזהיר שלא לצער חברו כמבואר במסכת חגיגה דף ה ע"א כי את כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל נעלם, עבד שרבו שוקל לו שגגות כזדונות תקנה יש לו? מאי על כל נעלם? אמר רב: זה ההורג כינה בפני חברו ונמאס בה. ושמואל אמר: זה הרק בפני חברו ונמאס. וכך כתב בספר חסידים - סימן מד ציער אדם כאלו ציער עולם מלא, שכל מה שבעולם יש באדם. רק בפניו ולא הגיע לו הרוק, פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים, אפי' ציער כל שהוא, על כל צער וצער שהוא מצער את חברו יענש בידי שמים, שנאמר כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט (קהלת יא ט) על כל נעלם (שם יב ד), ורבותינו דרשו מאי על כל נעלם, זה ההורג כינה בפני חברו ונמאס, וי"א זה הרוק: וכתב בספר פלא יועץ - ערך הקפדה כי המצער את חברו כאילו ציער עולם מלא ועל הכל יביא אלקיים במשפט אפילו אם הרג כינה בפני חברו ונמאס ונצטער אפילו שלא נתכוין לצער, והמעמיק בזה תסמר שערות בשרו ויעמוד על המשמר כל הבא מידו ויבקש רחמים מהחונן לאדם דעת שיתקנהו בעצה טובה לעשות הטוב והישר בעיני אלקיים ואדם כי לפעמים במה שאדם חושב למצוא חן בעיני חברו הוא מצער וכל ערום יעשה בדעת ויברח מאד מכל דבר שיש לחוש אחד מני אלף שמא אין רוח הבריות נוחה הימנו. וכן כתב בהערות הגר"ש אלישיב מסכת שבת דף יב עמוד א ט) ת"ר אין פולין ברה"ר מפני הכבוד. והיינו שבני רה"ר נמאסים בזה, וצ"ב דהרי הוא אין עושה להם כלום ומה לו במאיסותם והנה איתא בחגיגה דף ה. אקרא דכי את כל מעשה האלקים יביא במשפט על כל נעלם, מאי על כל נעלם דהרי פי' דעל הכל יש משפט ומה תוספת יש בזה וכי שייך נעלם מאת ד', אמר רב זה ההורג כינה בפני חברו ונמאס בה, וחז"ל דאע"ג דלא עשה לחבירו כלום, אלא שע"י מעשהו הוא מפריע לחבירו, אף שזה נעלם ממנו, גם ע"ז יבא אלקים במשפט, וא"כ י"ל דמה"ט אסור ברה"ר [וי"ל דדוקא הריגת הכינים או רוק אסור כדמשמע שם, וצ"ע]. וחזינן מהכא כמה צריך לזהר בעינינו בין אדם לחבירו, דאף אם גורם שחבירו יצטער יש בזה חסרון בין אדם לחבירו. המעשה של רב רחומי:

עוד מסופר במסכת כתובות דף סב ע"ב על האמורא רב רחומי שנהג לעזוב את ביתו ולצאת לערים אחרות כדי להגות שם בתורה והיה רגיל לבוא לביתו כל ערב יום כיפורים, פעם אחת בערב יום הכיפורים היה שקוע בלימוד התורה הקדושה עד שלא שם לב כי כבר הגיע השעה לצאת לעירו ולמשפחתו כבכל שנה כבר ציפתה לו אשתו בבית בקוצר רוח וליבה מתרגש לקראת הפגישה עם בעלה השב הביתה מעמלו בתורה במרחקים, משעברו כמה שעות מהזמן בו היה רגיל רב רחומי להגיע הביתה התחילה אשתו לדאוג שמא חלילה קרה לו משהו בדרך, ליבה של האשה נצבט חלשה דעתה דמעה רותחת התגללה על לחיה, באותה עת ישב רב רחומי על ספסל בעלית גג התמוטטה העליה ונפל ומת. וכתב הגר"ח שמואלביץ זצ"ל רואים עד כמה עומק הדין של המצער את אשתו. חכמים מספרים סיפור זה כדי שנדע עד כמה עלולה להזיק דמעה חמה מלב כאוב של יהודי על חברו. ולכאורה יש לשאול הדבר טעון בירור הרי במקרה זה נפגעה מה העונש אשתו של רב רחומי יותר מכולם שכן אם על איחור בואו חלשה דעתה והורידה דמעה כמה סבל ודמעות שפכה בהגיע לאוזניה הבשורה המחרידה כי איבדה את בעלה ולא ישוב יותר לביתה לעולם אם כן מה טעם יש בעונש זה ומדוע נענש רב רחומי במיתה? אלא הוכיח

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

הגר"ח שמכאן אנו למדים כי חומרת הדין בדברים הנוגעים בין אדם לחברו אינם בגדר ותורת עונש ותגמול גרידא אלא
 הרי הוא כאש אוכלת וכתער חותך בלא חשבון כי כן הטביע הבורא יתברך בעולמו כל הפוגע בכבוד הזולת ובשלמותו הרי
 הוא כמפיל עצמו לתוך כבשן האש ואפילו יהא זה צער שנגרם בלא שום כוונה רעה כלשהי כמו מעשה של רב רחומי שהיה
 שקוע בלימוד לא ימלט.

מעשה שהיה:

ראיתי מעשה בשבועון המשפחה סיפור מספר חסידישע מעשיות מאת הרב ישראל דוד שטרן רבה של טיסוביץ שבגלציה
משנת תרפ"ג, מסופר על סוחר גדול של יערות ועצים אשר היה חוכר מהגרף שבהן היה מסתחר ובכל שנה בתום החורף
 היה שוכר כמה גברתנים חסונים שהיו כורתים העצים ושולחן לעיר הנמל דנציג והיו משווקים לכל מיני סוחרים שהיה לו
 עמקן קשרי מסחר, והנה שנה אחת פנה אליו סוחר יהודי בשם ר' אפרים ואמר לו חבל שאינך מנצל את השוק בדנציג
 מאחר ואתה כבר מגיע בכל שנה ומוכר את העצים הרי הנך יכול להכפיל את הרווחים בזה שתקנה סחורות אחרות למכור
 במקומך ותכפיל את הרווחים, ואף הציע עצמו שהוא מוכן לעזור מניסיונו בשווקים ואת שכרי תתן בסוף לאחר שנמכר
 הכל, שמע וחשב והחליט לנסות את דבריו ולכן לקחו לעבוד איתו ובאמת דבריו היו נכונים והכפיל את רווחיו וכך עבד
 איתו כמה שנים ביושר ובאימון מלא, והנה שנה אחת הציע לי לקנות מכולות גדולות עם דגן ואפשר להכפיל ולשלש את
 הרווחים, ובהיות שראה שהוא חכם ומצליח ואף נאמן וישר כמוכן שנתן בו אימון וסמך עליו הן במכירת העצים והן
 ברכישת הסחורות בעיניים סגורות, ולכן באותה שנה לא הסתפק עם הכסף של העצים אלא אף לווה כסף ונתן הכל ביד ר'
 אפרים, בדרך כלל בכל שנה היה דרכו של אפרים לעדכן את הגביר במברקים על התקדמות הדברים ומה הוא רוכש וכדומא,
 והנה בפעם האחרונה לאחר שהלך לא קיבל שום מברק והתחיל לחשוש ואכן ככל שהזמן עובר היה ליבו דואג והתעניין
 מהבאים מדנציג אך לא שמעו ולא ראו דבר, וממש נדדה שנתו כי לא יכל לישון מפאת הדאגות שנלקח ממנו כל רכושו
 ואולי הוא רימה אותו והשאיר אותו עם חובות גדולים וצריך לשלם גם את שכר כורת העצים, מחוסר ברירה התחיל
 לגייס כסף בכדי לשלם לפועלים ולהתמודד עם החובות והיה בצער גדול מאוד וכך הדבר נמשך כשנתיים, והנה ביום בהיר
 ביושבו בביתו מהורהר לאחר יום קשה שומע נקישה על הדלת בטרם הצליח לפתוח כבר נפתחה הדלת ורואה כי ניצב לפניו
 אפרים, אחזו הלם מרוב ההפתעה עד שלא יכל לפתוח פיו, ואז אפרים מדבר איתו ואומר לו תדע לך שכל כספך צרור ומונח
 אצל רב המקום בישוב פלוני, התאווש הגביר ושאל את אפרים אם כן מדוע נעלמת במשך שנתיים ולמה הכסף הונח אצל
 אותו רב, השיבו אפרים תדע לך שבאותה שנה שנסעתי עדיין היה קור מקפיא והוא חלה בדלקת ראות קשה מאוד עד
 שהיה לו קשה לנשום וחוס גופו עלה מאוד עם כאבים גדולים ולא הצליח להגיע לשוק אלא מרוב פחד שלא יוכל להחזיק
 מעמד בחוליו פנה לאחד הישובים שהיה בדרכו ושאל על רב המקום וסיפר לו כי הוא שליחו של גביר למכור לו את העצים
 ואף לקנות לו סחורות אך כיון שהוא חולה מאוד ואינו יכול להמשיך בדרכו רוצה להפקיד אצלו את הכסף עד שיבריא,
 ואכן הרב קיבל אותו ואף הפציר בו להתארח בביתו והוא יטפל בו ברפואתו וכיון שמצבו הלך והחמיר הרב דאג לדבר עם
 כמה סוחרים לטפל במכירת העצים ונתן להם שכרם כך שכל הכסף נמצא אצל הרב, ובינתיים מחלתו של אפרים הלכה
 והחמירה עדי פטירתו מאותה מחלה, הרב כמוכן שמר על הכסף אך לא ידע פרטים של הגביר למי להחזיר, וממשיך אפרים
 לספר כי בעלות נשמתו למעלה ודנו אותו על מעשיו מאחר והיה ירא שמים ומשאו ומתנו באמונה מגיע לו גן עדן, אולם
 פתאום בא מקטרג אחד אשר טען איך יתכן להכניסו לגן עדן הרי בגלל שלא נתן את הפרטים של הגביר מעסיקו גרם לו
 צער גדול במשך שנתיים ולא יתכן שיכנס לגן עדן ולא היה תשובה על הדבר, ולכן החולט שישאר בחוץ נע ונד והיה מאוד
 מתייסר כי מלאכי חבלה שהיו פוגשים אותו מענישים אותו, ביקש אולי יתנו לרדת אל הגביר לגלות לו המקום שנמצא
 כספו ולא נתנו לו כי לא היה אפשרות להכניס בקשתו, אולם ביומא דהילולא של המגיד ממעזריטש ניתן היה לכל מי שיש
 לו קשר לבוא לפניו ולסגור עליו, כי כך בכל יום הילולא של הצדיקים ניתן להם רשות להעלות נשמות שהיו קשורים עימם,
 והחליט אפרים למרות שאין לו קשר ינסה אולי יתקבל לפניו, כמוכן רק ניגש המלאכים דחו אותו כי אין לו קשר, אך
 המגיד כיון שראה אותו ביקש להביאו לפניו וזה היה כעבור שנתיים וכאשר קיבלו סיפור לפניו אפרים את מצבו ושהוא
 רוצה לרדת בכדי לעדכן את הגביר ועל ידי זה יבוא למנוחתו, ואכן המגיד המליץ טוב בעדו בהיות ואמו בטרם לידתו היית
 אצל המגיד לקבל ברכה ללידתו, והורשתי לרדת לגלות לך ובקשתי שזה יהיה בהקיף ולא בחלום בכדי שתאמין ולא תחשוב
 שזה סתם חלומות והורשתי ולכן באתי רק עתה לגלות אוזנך. ואכן היה המום וכולו פחד וחלחלה שמדבר עם אדם מהעולם
 העליון, אך לאחר שנגרע למחרת בבוקר הלך לאותו ישוב והגיע לרב העיר וסיפר לו הכל ונתן סימנים ואכן קיבל את כספו
 בחזרה, ומזה למד עד כמה חשוב להיות בקשר עם צדיקים בעולם הזה שהדבר מועיל לעולם הבא ולכן הלך לאדמו"ר
 מרוז'ין נין המגיד ממעזריטש. וכן עד כמה צריך לדון לכף זכות. אך גם זאת הראת לדעת למרות שהיה ישר ונאמן ואף
נאנס והיה חולה ושבק חיי לכל בריה ממחלתו לא ויתרו לו על הצער שנגרם לזולת ונענש קשה על כך, לכן גם כאשר אדם
עושה מעשה טוב כל שיש מאותו מעשה צער לשני עתיד ליתן עליו את הדין.

מוסר השכל:

עלה בידנו עד כמה חמור הדבר כאשר גורם צער לחברו ואפילו עסוק בדבר מצוה, ומעשה אבות סימן לבנים וכפולה
 ומכופלת חובתנו עשרת מונים להיות זהירים במעשנו ועוד יותר לאחר תקופת הבחירות שישנם רבים שנפגעו ונצטערו שיש
 על כל אחד חובה לעשות חשבון הנפש ולרצות את חברו הנפגע היות ואין הדבר נשכח אלא ענוש יענש מידה כנגד מידה,
 וכך צריך כל אדם להיות זהיר וזהיר בביתו ובחברתו מצער הזולת ושומר נפשו שומר מצרות נפשו ובני ביתו והמזהיר
 והנזהר ירבה שלומו כנהר אמן ואמן.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך

בידידות ואהבה מרדכי מלכא